

Vergaderjaar 2009–2010

27 406

Nota «De kenniseconomie in zicht»

Nr. 168

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP EN ECONOMISCHE ZAKEN EN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2009

Met deze brief komen wij de toezeggingen na die wij, naar aanleiding van de brief Cultuur en Economie 2009 «Waarde van creatie» (zie kamerstukken II 2009/2010, 27 406, nr. 154), tijdens het Algemeen Overleg over de creatieve industrie van 1 oktober 2009 (Kamerstuk 27 406, nr. 156) hebben gedaan. Wij hebben toegezegd u te informeren over:

- het overleg dat wij hebben gevoerd met de filmbranche over de digitalisering van de bioscoopsector en de vraag of de overheid de overgang van analoog naar digitaal kan bevorderen; en
- de initiatieven van het veld naar aanleiding van de actielijnen in de beleidsbrief en over de rol van de overheid bij de ondersteuning van het veld van de creatieve industrie om zich sterker te verenigen.

Tevens geven wij met deze brief antwoord op onderstaande drie moties, die uw Kamer op dinsdag 17 november jl. heeft aanvaard:

1. de motie Leerdam c.s. over de overschakeling van de bioscoopsector op digitale technologie (27 406, nr. 157).
2. de motie Leerdam over de compensatie van de bezuiniging op de innovatieregeling door de bekendheid van andere regelingen, zoals de Seed-regeling en de Matchingsregeling te vergroten (27 406, nr. 158).
3. de motie Peters over prioriteit voor green design in de voorlichting over de komende tender van de Seed-regeling in januari 2010 (27 406, nr. 160).

Digitalisering bioscoopsector

Direct na de toezegging tijdens het AO van 1 oktober jl. zijn vertegenwoordigers van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Economische Zaken (EZ) in overleg gegaan met de betrokken (branche-)organisaties in de sector. Afsproken is dat de branche de plannen voor de digitalisering van de bioscoopsector zo snel mogelijk verder zal

uitwerken, zowel inhoudelijk als financieel, zodat de ministeries hun rol hierin kunnen bepalen.

Vooruitlopend op deze uitwerking is door OCW, in overleg met EZ, vast een vooraanvraag ingediend bij het Programma Implementatie Agenda ICT-Beleid (PRIMA), om een eventueel voorstel (mits het voldoet aan de criteria) mogelijk in aanmerking te laten komen voor een bijdrage uit dit programma.

Vergroten bekendheid bestaande regelingen

Het kabinet is actief bezig om de kennis in het veld over bestaande regelingen, die zich richten op financieel en maatschappelijk draagvlak voor cultuur, te vergroten. Dit gebeurt op meerdere manieren. Bijvoorbeeld via de website www.cultuursubsidie.nl, waar informatie is te vinden over onder andere de eigen inkomstennorm, de innovatieregeling en de Matchingsregeling. Daarnaast wordt het veld actief geïnformeerd over de Cultuurlening, de Mecenaatregeling en de regeling voor Cultureel Beleggen door Kunstenaars & Co en Kunst en Zaken.

Naast deze bestaande regelingen wordt nu ook de Seed-regeling uitgebreid naar fondsen voor creatieve starters. Daarmee wordt het voor investeerders ook mogelijk om fondsvoorstellen in te dienen, die zich op deze doelgroep richten. Potentiële fondsindieners zijn hierover actief geïnformeerd door Technopartner, dat de regeling uitvoert. Naar aanleiding daarvan is een drietal potentiële fondsindieners met TechnoPartner in gesprek over eventuele fondsvoorstellen voor creatieve starters binnen de volgende tender van januari 2010. Het kabinet ziet nieuwe fondsvoorstellen met belangstelling tegemoet. Daarnaast is er ook overleg geweest tussen EZ, TechnoPartner en Cultuurinvest in België over de mogelijkheden van speciale fondsen voor de creatieve industrie.

Sinds kort kunnen creatieve bedrijven ook via microfinanciering in aanmerking komen voor krediet en coaching. De resultaten laten zien dat microfinanciering duidelijk in een behoefte voorziet, ook voor de creatieve industrie. Vanaf begin dit jaar zijn ruim 500 kredieten verstrekt via de twee pilots en zijn er om en nabij de 200 kredieten verstrekt door gespecialiseerde instanties, waaronder Kunstenaars en Co. Zij verstrekken leningen aan creatieve professionals en kunstenaars via de Cultuurlening. Ook worden er regelmatig voorlichtingsbijeenkomsten gegeven binnen het Business Angel Programma, waarvan een aantal speciaal voor de creatieve industrie. Voorbeelden zijn de recente bijeenkomst Creative Capital IV in Amsterdam en een bijeenkomst op de Creative Campus in Almere op 24 maart 2010.

Green design binnen de Seed-regeling

Binnen de Seed-regeling bestaan reeds een aantal investeringsfondsen die zich richten op starters in duurzame technologieën. Voorbeelden zijn het Start Green Consumer Products Fund, het Start Green Sustainable Innovation Fund I en E2 Cleantech1 BV. De aangekondigde verruiming van de Seed-regeling naar creatieve starters biedt nu ook mogelijkheden voor investeerders om nieuwe fondsvoorstellen gericht op green design in te dienen. Daarnaast heeft de overheid het creatieve evenement PICNIC ondersteund, dat samen met de Postcode Loterij de PICNIC Green Challenge is gestart. Dit is een jaarlijkse grote internationale wedstrijd voor groene productideeën. Het kabinet stimuleert en ondersteunt ook diverse andere initiatieven voor green design vanuit het kabinetsbeleid voor duurzaamheid. Bijvoorbeeld de beweging naar duurzaam ontwerpen en de Cradle to Cradle aanpak.

Stand van zaken initiatieven uit het veld

Twee maanden na het verschijnen van de brief is er aantal in het oog springende activiteiten ondernomen door het veld. Zo is de creatieve industrie goed op stoom met het verbeteren van de sectoroverstijgende samenwerking en de ontwikkeling van een gezamenlijke strategische oriëntatie. Twee trajecten staan hierbij centraal: het traject voor het indienen van een nieuwe FES-aanvraag en de ontwikkeling van een innovatieprogramma creatieve industrie. Een ander voorbeeld van de verbeterde zelforganisatie van het veld is de oprichting van de Federatie Dutch Creative Industries door meerdere creatieve brancheorganisaties. Daarnaast zijn er door het veld op regionaal gebied een aantal initiatieven ondernomen. Zo zijn er binnen het programma «Pieken in de Delta Noordvleugel» meerdere projectvoorstellen ingediend ter verbetering van de samenwerking, en is er werk gemaakt van de kennisoverdracht tussen steden, gemeenten, provincies en rijksoverheid. Tot slot werkt de creatieve industrie ook samen aan haar internationale marktpositie via Dutch DFA en het internationaliseringsprogramma «2g@there». Hieronder volgt een nadere toelichting op de belangrijkste nieuwe initiatieven door het veld.

FES-aanvraag

Op 14 december is de nieuwe FES-aanvraag «Creative Industries Research Program» ingediend bij de FES-beheerders. Het voorstel voor deze FES-aanvraag is ontwikkeld door een consortium van de TU Delft (faculteit Industrieel Ontwerpen), de TU Eindhoven, de Universiteit Twente, de Design Academy Eindhoven, de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit en NWO. Hierbij is er nauw samengewerkt met de industrie, waaronder de creatieve dienstverlening, de bredere maakindustrie en dienstensectoren. De aanvraag wordt nu voorgelegd aan de Commissie van Wijzen en het CPB, die het kabinet zullen adviseren over de besteding van de FES-middelen. Op basis van het advies zal het kabinet voor de zomer van 2010 beslissen over de toekenning van een eventuele overheidsbijdrage. De ministeries van EZ en OCW hebben dit proces ondersteund.

Innovatieprogramma creatieve industrie

Samenhangend met deze FES-aanvraag is een werkgroep uit de creatieve industrie bezig met de ontwikkeling van een innovatieprogramma creatieve industrie. Deelnemers in deze werkgroep zijn de Federatie Dutch Creative Industries, Logica, LostBoys, Designlink, Waag Society, Design Connection Brainport Eindhoven en Amsterdam Topstad. De eerste contouren van dit programma staan inmiddels op papier. De werkgroep wil partijen actief betrekken bij de ontwikkeling van de strategische agenda voor het programma. Om die reden is de website www.waardevancreatie.nl in het leven geroepen en vindt er in januari 2010 een brede consultatiebijeenkomst met creatieve bedrijven plaats. Het streven van de werkgroep is om op 15 maart 2010 een uitgewerkt voorstel voor een innovatieprogramma creatieve industrie voor te leggen aan de Strategische Adviescommissie Innovatieprogramma's (SAC). Deze commissie adviseert het kabinet over nieuwe innovatieprogramma's en een eventuele overheidsbijdrage. De verantwoordelijkheid voor de inhoud, de inbreng van eigen middelen, de uitvoering en communicatie ligt bij de creatieve industrie zelf. Vanuit het programmatische innovatiebeleid ondersteunt SenterNovem de werkgroep. Naast de ontwikkeling van dit nieuwe innovatieprogramma creatieve industrie, heeft de minister van EZ onlangs aangekondigd om 12,5 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het innovatieprogramma Diensteninnovatie en ICT. Dit programma is

opgesteld voor en door de financiële sector en de creatieve industrie (subsector ICT en multimedia). Het gaat daarbij o.a. over de digitale verwerking en distributie via meerdere platforms van «smart content», zoals film en video.

Internationalisering

De oprichting van Dutch DesignFashion and Architecture (Dutch DFA) was een belangrijke start van een betere samenwerking binnen de creatieve industrie bij de verdere internationalisering. De ministeries van Buitenlandse Zaken, OCW en EZ ondersteunen het programma van Dutch DFA. Sinds de start in 2009 heeft Dutch DFA de Nederlandse creatieve sectoren design, mode en architectuur tijdens verschillende internationale gelegenheden gepresenteerd. Voor 2010 zijn weer nieuwe initiatieven in voorbereiding in Beijing (beurspresentatie), Sjanghai (tentoonstelling) en in India (diverse onderwijsprojecten en een marktonderzoek). Ook is Nederland komend jaar partner tijdens Ruhr 2010 en bij de presentatie van design, mode en architectuur in de regio Berlijn. Verder zijn twee incubator programma's in Sjanghai en de Great Pearl River Delta in China in voorbereiding. Bij het internationaliseringsprogramma «2@gether» lopen er drie meerjarige programma's vanuit de creatieve industrie, te weten: «Open Minds» gericht op design, mode en architectuur in China, een programma gericht op media en entertainment in India en «Dutch Games Go Global» gericht op de VS en Japan. Ook zijn er in 2010, evenals in 2009, zeven collectieve promotionele activiteiten uit de creatieve industrie gepland. De EVD ondersteunt het veld hierbij.

Kennisoverdracht en coördinatie tussen steden, provincies en rijksoverheid

Op 9 december jl. vond in Amersfoort de conferentie «De Creatieve Stad, de hype voorbij». Deze conferentie is georganiseerd door het Nicis Institute in opdracht van de ministeries van EZ en OCW. Doel van de bijeenkomst was om de kennisoverdracht en coördinatie van initiatieven tussen steden en bestuurslagen (gemeentelijk, provinciaal en landelijk) te verbeteren. De opkomst was uitstekend; er waren 150 deelnemers aanwezig vanuit het hele land, die zowel overheid als bedrijfsleven vertegenwoordigden. De conferentie zal de komende vier jaar worden gehouden om het netwerk en de onderlinge informatie-uitwisseling verder te versterken.

Conclusie

Er zijn nu ruim twee maanden verstreken sinds het verschijnen van de beleidsbrief Cultuur en Economie 2009. In die korte tijd zijn er veel initiatieven ondernomen. Er is sprake van veel dynamiek in het veld, waarbij de overheid het veld op meerdere manieren ondersteunt. Het komende jaar zal leren of de ingezette lijn ook werkelijk vruchten af zal werpen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R. H. A. Plasterk

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Heemskerk